

Masarykova univerzita v Brně
Filozofická fakulta
Ústav české literatury a knihovnictví
Kabinet knihovnictví

VÝVOJ MYŠLENKY UNIVERZÁLNÍ KNIHOVNY

Seminární práce k předmětu Učící se společnost a role knihovníka v ní

Autor: Kateřina Weissová
UČO: 259983
Typ studia: prezenční, navazující magisterské
Ročník: II.

Brno
2009

OBSAH

ÚVOD	2
1. Univerzální knihovna	2
1.1 Definice univerzální knihovny	2
2. Od Alexandrijské knihovny po Internet	2
3. Knihovny, internet a digitalizace	7
ZÁVĚR.....	8
POUŽITÉ ZDROJE:	9

ÚVOD

Myšlenka univerzální knihovny je tak stará, jako lidstvo samo. Od svých počátků se lidé snažili zaznamenávat své znalosti a ty následně uchovávat. Nejdříve v malých soukromých sbírkách, následně v různých druzích knihoven až po jejich digitální verze.

Následující práce na téma Vývoj myšlenky univerzální knihovny se zabývá vývojem prozatím utopické myšlenky shromáždit veškeré lidské znalosti. Nejprve je vymezen pojem univerzální knihovna a její chápání. Další část je věnována významným projektů a lidem, kteří velkou měrou přispěli k myšlence univerzální knihovny. Toto nejstarší období přineslo např. proslulou Alexandrijskou knihovnu, která se jako první přiblížila vizi univerzální knihovny. Klíčovými osobnostmi v tomto období byli francouzští encyklopedisté, Konrád Gesner, nazývaný také otcem bibliografie, či Otlet s La Fontainem a jejich Mezinárodní bibliografický ústav. Další část práce se zabývá současným stavem, kdy v úsilí shromáždit všechny znalosti lidstva vyniká internet s world wide webem. Někteří mohou vidět horkého favorita univerzální knihovny v kolaborativních a sdílení umožňujících technologiích webu 2.0, sem patří např. Wikipedie. Posledním adeptem na možné uskutečnění myšlenky univerzální knihovny jsou digitalizační projekty. Jde o projekty jednotlivých knihoven, které digitalizují svoje fondy nebo o spolupráci více knihoven či dalších institucí.

Myšlenka univerzální knihovny jako univerzální sítě znalostí do dnešních dní nebyla v celém svém rozsahu dosažena. V naší historii i současnosti jsou však vidět úspěšné i neúspěšné dílčí kroky, jež mohou vést k jejímu zdárnému realizování.

1. Univerzální knihovna

1.1 Definice univerzální knihovny

Podle TDKIV je univerzální knihovna definovaná jako „*knihovna, která shromažďuje a zpřístupňuje dokumenty ze všech nebo více vědních oborů lidského poznání*“. (1)

Wikipedie vymezuje univerzální knihovnu jako „*knihovnu, která obsahuje všechny existující a užitečné informace nebo znalosti*“. (2)

Z dalších definic univerzální knihovny lze vybrat tu, která říká, že jde o „*knihovnu obsahující nejen jeden výtisk každé knihy, která kdy byla vytištěna ale i výtisk každé knihy, kterou je možné vytisknout*“. (3)

Univerzální knihovna je chápána jako snaha shromáždit všechny zaznamenané znalosti lidstva. Jde o mytologizovanou a ve velké míře utopickou myšlenku. I přesto je patrná snaha aplikovat a realizovat tuto myšlenku univerzální knihovny téměř od samého počátku lidské civilizace.

2. Od Alexandrijské knihovny po Internet

Vždyť už nejstarší vyspělé kultury se snažily zachycovat informace a znalosti a ty shromažďovat a uchovávat v soukromých sbírkách a knihovnách. Za významnou a nejstarší dochovanou knihovnu v našich dějinách je považována královská knihovna v Ninive. Tuto knihovnu nechal vybudovat asyrský král Aššurbanipal (668-631 př.n.l). Pravděpodobně se jedná o první systematicky pořádanou knihovnu. Ve svém fondu měla několik tisíc hliněných

destiček s širokým obsahovým rozsahem a to, od análů a eposů přes korespondenci až po právní texty a smlouvy. (4)

Jednou z významných a slavných knihoven a současně jedním z nejpozoruhodnějších projektů v celé historii knihovnictví je Alexandrijská knihovna. Tato knihovna byla založena za vlády Ptolemaiovců kolem roku 295 př.n.l. v Egyptě. Knihovna v Alexandrii byla zcela zkatalogizovaná knihovna a jako první zavedla jakéhosi předchůdce povinného výtisku. Knihovníci a správci knihovny byli tehdejší známí učenci a filozofové. Z neznámějších je možné jmenovat prvního knihovníka Zénodota z Efesu (asi 330 př.n.l.–260 př.n.l.) či jejího správce Kallimacha z Kyrény (asi 305 př.n.l.–240 př.n.l.). Poslední jmenovaný se zasadil o řazení knih podle jmen autorů. Nezanedbatelné je také to, že k dokumentům v knihovně vytvářel klíčová slova. Tento knihovník vytvořil první systematický katalog, který sloužil jako přehled téměř veškeré tamní literární produkce. V době svého rozmachu měla Alexandrijská knihovna ve svém fondu až 700 000 svitků. *„Odhaduje se, že kdysi tato knihovna obsahovala 30 – 70 procent všech existujících knih.“* (5) Proto byla také považována za největší knihovnu na světě. Bohužel se tato knihovna nedochovala do dnešních dnů a zanikla. Na příkladu této unikátní knihovny je vidět snaha shromažďovat všechny písemnosti a tím se stala první knihovnou usilující naplnit myšlenku univerzální knihovny.

Encyklopedická myšlenka univerzální knihovny se netýká jen knihovny jako místa, kde jsou uloženy veškeré zaznamenané znalosti lidstva, ale odráží se i v pohledu na vzdělání, vědu či náboženství. Tohle je možné sledovat např. ve středověku, kdy vědění podléhá teologii a vznikají především církevní knihovny. Církevní knihovny byly určeny především kněžím, kteří pak dále mohli předávat své znalosti ostatním lidem, a to většinou ústní formou. Významným okamžikem v historii šíření informací bylo zakládání prvních univerzit ve 13. a 14. století spolu s univerzitními knihovnami. Vzdělávání na středověkých univerzitách bylo členěno na sedm svobodných umění. Svou úlohu zde sehrály také objevitelské a válečné cesty, především křížové výpravy, do dalekých a cizích zemí. Tyto výpravy přinesly nové objevy a vynálezy. Díky nim lidé získali širší povědomí o světě (Indie je jinde než se myslelo), projevíly se rozdíly v chápání lidí (setkání Španělů s Indiány), poznání, že existují lidé, kteří vyznávají jiné náboženství a mají jiné hodnoty (Japonsko, Čína) a v neposlední řadě, že církev se zřejmě musela zmýlit (Země je kulatá).

V této době byl učiněn jeden z největších objevů v celých dějinách lidstva, a to vynález knihtisku. Ten otevřel cestu k rozvoji vědy a vzdělanosti a učinil je dostupné pro široké masy lidí. Díky větší a rychlejší produkci knih bylo zakládáno více knihoven. Od 17. století už je knihtisk v plném proudu a je prostředkem zejména pro světové vzdělávání. Jak píše Jiří Cejpek:

„Jde už o světskou vzdělanost, o snahu uvést veškeré dosud dosažené vědění, které by zlepšilo pozemský život, do jedné soustavy. Snahy J. A. Komenského (1592 – 1670) vyjádřené řeckými názvy a předponou pan- (vše-, celo-) vyjadřující všeobecné (globální snahy) o nápravu věcí lidských, ale neopomíjející teologii, stály na rozhraní tohoto dvojího smyslu, jenž byl přikládán encyklopedické myšlence.“ (6, s. 115)

Obr. č. 1: Jan Amos Komenský (7)

„Jeho postupně vytvářený systém pansofie, univerzální vědy o všem a pro všechny, měl však být nejen uspořádaným výběrem poznatků o světě, přístupným chápání všech lidí, ale také sjednocujícím prvkem lidského společenství.“ (8)

Pansofie je univerzální věda, je také nazývána jako jednotná věda či vševěda. Univerzální vědou se ve své filozofii a díle, kromě Komenského, zabývají např. Descartes nebo Leibniz.

Komenský vytvořil svou vlastní klasifikaci, která je však podřízena didaktickému hledisku. Ve svém díle také pracuje s myšlenkou, že nevědomost lidí je příčinnou nesváru a válek. Nejenže se Komenský zabýval univerzální vědou, ale také vyslovil myšlenku o vytvoření univerzálního jazyka, kterému by všichni lidé rozuměli.

Ještě před Komenským však k myšlence univerzální knihovny přispěl Konrád Gesner (1516–1565). Gesner vytvořil dodnes proslulé dílo pod názvem Bibliotheca Universalis. V této bibliografii se snažil uspořádat tehdy vyšlou produkci, a to abecedně i systematicky. Do doby, než vyšla Bibliotheca Universalis, se vyskytlo několik bibliografií či knihovních katalogů. Ty však byly omezeny jazykem či lokálně. Tím tedy nemohly dosáhnout rozsahu ani úrovně Gesnerovy práce. Bibliotheca byla limitována pouze jazykem vědy, tzn. latina, řečtina a hebrejšтина. Na svou dobu docílil neuvěřitelné univerzálnosti. Bibliotheca Universalis čítala 4 svazky. (9)

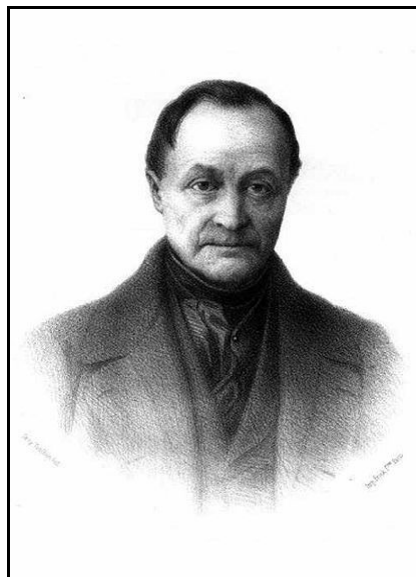
„V 16. století slovo Bibliotheca – knihovna znamenalo soupis všech knih buď o určitém tématu nebo napsaných všemi autory dané národnosti. Ale Gesner dal tomuto slovu nový, univerzální význam. Gesnerova Bibliotheca byla zaměřená na úplnou kompletnost s cílem sepsání veškerých známých knih všech dob.“ (9)

Obr. č. 2: Konrád Gesner (10)

V 18. století dostávají slovo francouzští encyklopedisté se svým dílem Encyklopedie čili naučný slovník věd, umění a řemesel. Jeho účelem bylo soustředit a shrnout veškeré lidské poznání. Vůdčími osobnostmi seskupení encyklopedistů byli Denis Diderot (1703-1784) a Jean le Rond d'Alembert (1717-1784).

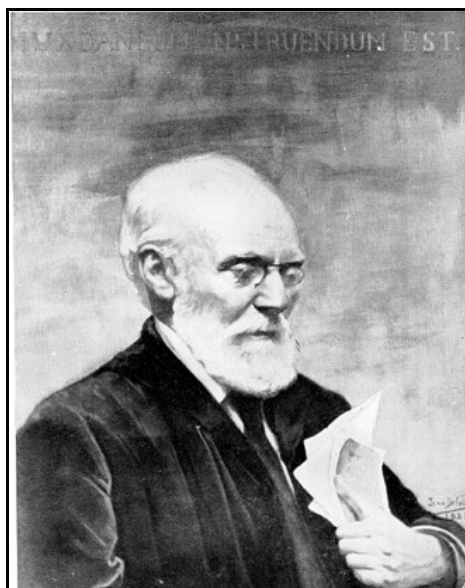
Další velkou osobností, která přispěla k myšlence univerzální knihovny, je Auguste Comte (1798–1857). Comte si v rámci své filozofie vytvořil vlastní klasifikaci věd, která vychází z metody zpracování poznatků. Vědy dělí na praktické a teoretické přičemž dále rozpracoval dělení teoretických věd. „*Prohlašoval, že jediným způsobem, jak čelit důsledkům nezdravé specializace ve vědě, je vytvořit jednotnou soustavu věd.*“ (6, s. 115)

Obr. č. 3: Auguste Comte (11)

Všechny výše uvedené snahy jsou na svou dobu úctyhodné. Avšak s tím jak rostla produkce literatury, začíná být jasné, že jedinec nemůže zvládnout veškerou tuto produkci zachytit a sepsat natož si vše pamatovat a vědět. Velkou měrou k tomu dopomohl knihtisk a

rozvoj vědy. Objevuje se akutní potřeba zachycovat, pořádat a následně kdykoli rychle vyhledávat uložené informace. Koncem 19. století přichází na scénu Paul Otlet (1868–1944) a Henri La Fontaine (1854–1943). Tito dva pánové jsou spjati se založením Mezinárodního bibliografického ústavu v Bruselu v roce 1895. Cílem a úkolem Ústavu bylo zachycovat a zpracovávat celosvětovou literární produkci a tedy vydávat bibliografické záznamy o světové produkci. K tomuto účelu byt zřízen mezinárodní bibliografický katalog. Brzy se objevila potřeba tyto záznamy nějakým způsobem klasifikovat pomocí selekčního jazyka, který by v nejlepším případě byl mezinárodně srozumitelný a dokázal postihnout celé lidské poznání. Otlet s La Fontainem si k tomuhle účelu převzali Deweyho desetinné třídění, v němž provedli několik změn. Výsledkem byl vznik Mezinárodního desetinného třídění.

Obr. č. 4: Paul Otlet (12)

V roce 1931 došlo k přejmenování Mezinárodního bibliografického ústavu na Mezinárodní ústav pro dokumentaci a současně se přestěhoval do Haagu. Přejmenovaný Ústav rezignoval na bibliografii, dále se soustředil na MDT a tím došlo k zániku jeho původní funkce. Vzhledem k myšlence univerzální knihovny bylo klíčové „*poznání, že bez výpočetní a telekomunikační techniky jde o úkol stěží zvládnutelný*“ (6, s. 115)

Zatím, i přes všechny ztroskotané pokusy zachytit veškeré lidské vědění, pokračovaly snahy na poli národních knihoven. Národní knihovna je „*zodpovědná za získávání, zpracování, evidenci, konzervaci a zpřístupňování národního (státního) dokumentového fondu ...*“ (1)

Všechny národní knihovny vyvíjely a neustále vyvíjejí své úsilí, aby shromáždily národní kulturní bohatství svého státu. To, co už dříve nemohl zvládnout jednotlivec, již nedokáže zvládnout ani instituce, a to zachytit veškerou literární produkci, byť jen daného území. Zvláště problematické je to např. u zjišťování a získávání tzv. šedé literatury. Cejpek mluví o přesahování působností národních knihoven v tom smyslu, že kromě poskytování přístupu ke knihovnickým fondům nabízí přístup do světových databází informací, které jsou v elektronické podobě a také do sítě Internet. Tyto znaky splňují např. Kongresová knihovna ve Washingtonu, Francouzská národní knihovna či nová Alexandrijská knihovna. (6, s. 115-116)

Na tomto místě je vhodné se zmínit o novodobé Alexandrijské knihovně, která by měla navázat na slávu zaniklé ‚matky všech knihoven‘. Nová knihovna byla otevřena v roce 2002. Sice si neklade za cíl stát se knihovnou univerzální, která obsahuje veškeré znalosti, ale jde o pozoruhodný počín s cílem vybudovat mezinárodní intelektuální středisko. Je určeno pro všechny, kteří mají zájem zejména o minulé i současné informace o kulturách ve středozezemních mořích.

Ve vývoji myšlenky univerzální knihovny se na řadu dostává internet. Ten se obecně považuje za významný zdroj informací. Internet sám však žádné informace neprodukuje a je to spíše kanál pro informace, které jdou od publikujících v prostředí internetu k uživatelům těchto informací. Navíc lze kromě relevantních informací v prostředí internetu nalézt množství tzv. dezinformací. Velký význam má internet v rukou knihoven.

„Spojí-li se ... velké, k univerzalismu svých fondů směřující tradiční knihovny a k univerzalismu směřující Internet, resp. ta jeho část, jež není ‚znečištěna‘ zaznamenanými tzv. informacemi všedního dne (Information des Alltages), mohlo by to znamenat opětovné oživení myšlenky univerzální knihovny.“ (6, s. 116)

3. Knihovny, internet a digitalizace

Internet je spíše globální zdroj informací než univerzální. Skrývá několik problémů, které jsou jeho vývoji zásadní. Jde především o právní problémy, hlavně ty, které se týkají autorského práva. Dalším problémem či výzvou jsou jazykové problémy, které bývají částečně zmírněny automatickými překladači. V neposlední řadě vyvstávají problémy efektivně vyhledávat relevantní informace v jejich neustále se zvětšujícím množství.

V současné době je za univerzální zdroj informací na internetu považována Wikipedia – otevřená encyklopedie (13). *„Wikipedie je rozsáhlá mezinárodní vícejazyčná kolaborativní encyklopedie.“ (14, s. 57)* Jde o konkrétní příklad využití technologií webu 2.0. Tato encyklopedie umožňuje rychlou a snadnou editovatelnost hesel v podstatě komukoliv a jednoduchou možnost sdílení informací a znalostí. Kromě výhod ale má i své nevýhody.

Weisenbacher na téma Wikipedie říká: *„... ve většině případů, kdy hledáme nekomerční informace, se na prvních třech (a tedy nejrelevantnějších a nejnavštěvovanějších) místech výsledků v 90% objeví právě Wikipedie. Proto je oprávněná obava, že víc než tři čtvrtiny nekomerčních informací na současném webu poskytuje jeden jediný zdroj.“ (15)*

Obr. č. 5: Wikipedie (13)

Může tedy Wikipedie být nebo se časem stát univerzálním zdrojem informací? Výzvou pro tuto myšlenku je možnost zapojení uživatelů/tvůrců z celého světa. Zde asi až čas ukáže, jak se bude Wikipedie nebo jiná podobná encyklopedie v tomto směru vyvíjet.

Pokud bychom chtěli srovnat informační váhu knihoven jako institucí potažmo univerzální knihovny a internetu, lze říci, že informace v internetu nemohou nahradit informace obdržené z knihovny. *„Internet není univerzální knihovnou, ale pouhou neohrazenou nehierarchizovanou sbírkou informací.“* (16, s. 41)

V souvislosti s myšlenkou univerzální knihovny či univerzální sítě znalostí nelze opominout digitalizační pokusy, které však dosud nejsou dokončeny. Mezi nejznámější či největší projekty patří projekt Gutenberg, Million Book Project, Google Book Search, Open Content Alliance či Biodiversity Heritage Library.

Digitalizaci svých fondů provádí většina velkých knihoven po celém světě. Přednost dostávají vzácné a historické dokumenty a také ty dokumenty, které jsou nějakým způsobem ohroženy. Zpřístupňování zdigitalizovaných dokumentů prostřednictvím internetu je pohodlné, bezpečné a efektivní pro běžné uživatele i odborníky. Digitalizace dokumentů neprobíhá jen v rámci jednotlivých knihoven, ale i kolaborativní formou. A to např. v rámci Googlu či Microsoftu, kteří spolupracují s celou řadou knihoven i vydavatelů. Záměrem Googlu je *„naskenovat každou knihu, která byla kdy publikována a učinit ji fulltextově prohledatelnou“*. (17)

Digitalizace je však jedna věc a možnost zdigitalizované dokumenty zpřístupnit věc druhá, přitom obě dvě části vyžadují čas a peníze. V neposlední řadě je nutné dodržovat autorská práva. A to vše může vizi jakési světové univerzální digitální knihovny brzdit. S ohledem na celkové množství již existujících dokumentů a množství, které je každým rokem vydáno, je zatím tato vize pořád stejnou utopií jakou byla na počátku, kdy Zenodotos katalogizoval Alexandrijskou knihovnu. Lepší a rychlejší způsob pro naplnění myšlenky univerzální knihovny zatím nebyl nalezen.

ZÁVĚR

Celé lidstvo i jednotlivce odjakživa myšlenka univerzální knihovny přitahovala. V minulosti šlo o dokázání moci a bohatství. V současnosti o zorganizování a zpřístupnění znalostí. I když některé velké projekty, jako dílčí kroky k uskutečnění myšlenky univerzální knihovny, měly nebo mají velký potenciál, tato velká myšlenka zatím nebyla uskutečněna zůstává v říši snů.

Všechny pokusy se ale počítají, i když nejsou úspěšné, vždy přinesou přinejmenším poučení. Knihovny ve spojení s internetem a digitalizací se pravděpodobně vydávají správným směrem, tedy alespoň z pohledu uchování našich znalostí pro další generace. Přeci jen by byla škoda dopadnout jako sice proslulá, ale zaniklá Alexandrijská knihovna a začít vše od začátku.

Myšlenka univerzální knihovny byla aktuální v minulosti, snažíme se jí dosáhnout v současnosti a patrně bude žít i v naší budoucnosti.

POUŽITÉ ZDROJE:

- 1) *KTD : Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online]. Praha : Národní knihovna České republiky, 2003. Dostupné na: <http://sigma.nkp.cz/cze/ktd>.
- 2) *Universal library* [online], poslední aktualizace 14 December 2008 21:57 [cit. 30. 4. 2009], Wikipedie : the free encyclopedia. Dostupné z WWW: http://en.wikipedia.org/wiki/Universal_library.
- 3) *Universal Library* [online]. [2008] [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: http://www.daviddarling.info/encyclopedia/U/Universal_Library.html.
- 4) *Aššurbanipal (7. století př. n . l. - 626 př. n. l.): poslední z velkých asyrských králů* [online]. 2008 [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <http://zivotopisyonline.cz/assurbanipal-7-stoleti-pr-n-l-626-pr-n-l-posledni-z-velkych-asyrskych-kralu/>.
- 5) KELLY, Kevin. Scan This Book!. *New York Times* [online]. May 14, 2006 [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <http://www.nytimes.com/2006/05/14/magazine/14publishing.html?ex=1305259200&en=c07443d368771bb8&ei=5090>.
- 6) CEJPEK, Jiří. *Informace, komunikace a myšlení : úvod do informační vědy* 1. vyd. Praha : Karolinum, 1998. 179 s. ISBN 80-7184-767-4.
- 7) *Jan Amos Komenský* [online], poslední aktualizace 28. 4. 2009 14:53 [cit. 30. 4. 2009], Wikipedie : otevřená encyklopedie. Dostupné z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Amos_Komensk%C3%BD.
- 8) DLOUHÁ, Jana. Pansofie v díle Jana Amose Komenského . *Envigogika* [online]. 2007, č. 2 [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: http://envigogika.cuni.cz/index.php/texty/20072/97-pansofie-v-dile-jana-amose-komenskeho-22007-1-ast#footnote_anchor_2.
- 9) HAVU, Sirkka. *Conrad Gesner - father of bibliography* [online.]. 2005 [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <http://www.fla.fi/frbr05/GesnerByHavu2005.pdf>.
- 10) *Conrad Gesner J.W. Cook : Oil Painting Reproduction* [online]. [2008] [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <https://www.1st-art-gallery.com/J.W.-Cook/Conrad-Gesner.html>.
- 11) *Auguste Comte* [online], poslední aktualizace 13. 4. 2009 03:50 [cit. 30. 4. 2009], Wikipedie : otevřená encyklopedie. Dostupné z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Auguste_Comte.jpg.
- 12) *Paul Otlet* [online]. 2008 [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <http://www.aib.ulb.ac.be/otlet/icono.html>.

- 13) *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. [2009] [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page>.
- 14) RYLICH, Jan. Wikipedie a sdílení znalostí. *Čtenář*. 2009, roč. 61, č. 2, s. 57-58.
- 15) WEISENBACHER, Peter. Web 2.0 a knihovna 2.0?. *ITlib. Informačné technológie a knihovnice* [online]. 2008, č. 1 [cit. 2009-04-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.cvtisr.sk/itlib/itlib081/weisen.htm>>.
- 16) KŘIVÁ, Eva. Univerzální knihovna versus internet ve vzdělávacím procesu. In *Kniha ve 21. století : téma: „Knihovna učící/se“*. Opava : Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav bohemistiky a knihovnictví, 2008. s. 40-42. Dostupný z WWW: <http://www.fpf.slu.cz/ustavy/ustav-bohemistiky-a-knihovnictvi/veda/k21/sborniky-k21/Sbornik_K21_2008-1.pdf>.
- 17) TOOBIN, Jeffrey. Google's Moon Shot : the quest for the universal library. *The New Yorker* [online]. 2007 [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <http://www.newyorker.com/reporting/2007/02/05/070205fa_fact_toobin?>.
- 18) BROŽEK, Aleš. Alexandrijská knihovna - myšlenka a její uskutečnění. *Národní knihovna : knihovnická revue* [online]. 2007, č. 2 [cit. 2009-04-30], s. 125-127. Dostupný z WWW: <<http://knihovna.nkp.cz/Nkkr0202/0202125.html>>.
- 19) LORENZ, Michal. Učící se společnost a její globální mozek. In *Kniha ve 21. století : téma: „Knihovna učící/se“*. Opava : Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav bohemistiky a knihovnictví, 2008. s. 43-58. Dostupný z WWW: <http://www.fpf.slu.cz/ustavy/ustav-bohemistiky-a-knihovnictvi/veda/k21/sborniky-k21/Sbornik_K21_2008-1.pdf>.